

Doelstelling voor Kollinten in 2023: vlierschotelkorst (*Lecanora sambuci*)?

Daniel De Wit

Zoals onze vorige excursies in Zemst (Bos van Aa en Kollinten) leverde onze verkenningstocht ook dit jaar mooie vondsten op. Een van die vondsten betrof gewoon boomzonnetje (*Athallia pyracea*). Een niet alledaagse vondst maar eentje die niet te missen is gezien zijn oranje apotheciën. Met een artikel over gewoon boomzonnetje en de vlierschotelkorstassociatie (van der Kolk et al. 2018) in mijn hoofd samen met de aanwezigheid van gewone vlier (*Sambucus nigra*) zocht ik naar de kensoorten van de vlierschotelkorst-associatie (*Lecanoretum sambuci*).

We vonden op vlier naast gewoon boomzonnetje (*Athallia pyracea*) ook nog boomglimschoteltje (*Lecania cyrtella*), kleine schotelkorst (*Lecanora hagenii*), rookglimschoteltje (*Lecania naegelii*) en boomrookkorst (*Catillaria nigroclavata*). Uitgerekend die soorten worden als kensoort opgegeven voor de vlierschotelkorstassociatie (van Dort et al. 2017).

Maar waar blijft de vlierschotelkorst?

Dé kensoort vlierschotelkorst (*Lecanora sambuci*), waarnaar de associatie genoemd wordt, is voor het jaar 2000 gekend uit 13 atlasblokken en tot nu toe vermeld uit reeds 45 blokken in Nederland (NDFF verspreidingsatlas korstmossen 2022). Volgens Klaas van Dort (van Dort et al. 2017 p.200) is dit te wijten aan de klimaatopwarming.

Hoe staat het in Vlaanderen met de waarnemingen van de vlierschotelkorst en kunnen we daar iets aan bijdragen?

Volgens de checklist voor België (Diederich et al. 2022) is vlierschotelkorst enkel in de Ardennen gevonden op een oude populier langs de baan. In de 'veldgids in progress' van Dries Van den Broeck is er ook geen sprake van een waarneming uit Vlaanderen.

Henk-Jan van der Kolk (2018) geeft daarom de raad aan de lichenologen om takjes en twijgen van bomen met een basische schors (populier, vlier en es) te onderzoeken op gewoon boomzonnetje omdat die zeer goed opvalt en dan speuren maar, naar die andere kensoorten. Indien we dan ook nog kleine schotelkorst (*Lecanora hagenii*) vinden moeten we die zeker meenemen en microscopisch onderzoeken want in het veld is ze volgens hem niet te onderscheiden van de voor Vlaanderen nog ontbrekende vlierschotelkorst. Het aantal sporen in de asci is bepalend: 16 bij vlier- en 8 bij kleine schotelkorst. Misschien niet over het hoofd gezien maar eerder over de microscoop dan?

Dus vanaf nu ook ogen gericht op de takken van populier, vlier en es, en in 2023 terug naar Kollinten (in het droge seizoen) waar Herman Dierickx ons graag zal opwachten.

Met dank aan Dries Van den Broeck voor het nalezen van de tekst en Danny Declercq voor de foto.

Literatuur

Diederich P., Ertz D., Stapper N., Sérusiaux E., Van den Broeck D., van den Boom P. & Ries C. 2022. The lichens and lichenicolous fungi of Belgium, Luxembourg and northern France. URL: <http://www.lichenology.info> (geraadpleegd 17.02.2022)

NDFD Verspreidingsatlas Korstmossen. URL: <https://www.verspreidingsatlas.nl/korstmossen> (geraadpleegd op 17.02.2022)

van der Kolk H-J., Geraets L., Bingley M. & van Lanen W. 2018. Gewoon boomzonnnetje (*Athallia pyracea*) en de Vlierschotel-associatie (*Lecanoretum sambuci*) op bakenbomen langs de Maas. *Buxbaumiella* 112: 20-27.

van Dort K., van Gennip B. & Schrijvers-Gonlag M. 2017. De vegetatie van Nederland-6. Mossen- en korstmossengemeenschappen. KNNV Uitgeverij, Zeist. 518pp.

gewoon boomzonnnetje *Athallia pyracea*